

[Dupont.]

en nordisk eller rettere en dansk-islandsk løsning ligger inden for lovforslagets og traktatens muligheder. Alene i § 3 fastslås det, at 2 repræsentanter for Københavns universitet og 2 for Reykjaviks universitet skal finde frem til den rimelige deling af samlingen. De to fra Københavns universitet udpeges af universitetet, som det er fremgået af den højtærede undervisningsministers udsagn. Det er også klart fremgået, at den højtærede statsminister, der skal optræde som opmand, vil tilkalde en neutral videnskabsmand i de tilfælde, hvor der opstår vanskeligheder med fortolkningen vedrørende selve udleveringen.

Konklusionen af dette må for mig blive, at vi må fastslå for det første, at den fortsatte videnskabelige forskning vil kunne foregå uhindret, for det andet, at slidte og medtagne eksemplarer restaureres, for det tredje, at fotokopiering foregår inden udleveringen, for det fjerde, at der skaffes adgang til lån af håndskrifterne, og at undervisningsministeren skaber mulighed for rejser ikke alene til Island, men også til andre stater for forskere, der skal studere håndskrifter, og som har brug for dem i disse specielle tilfælde, og for det femte, at instituttet her i Danmark, som det har været tilfældet inden for de sidste 8-10 år, vil få de fornødne midler stillet til rådighed for en videre forskning.

Selv om flertallet godt kan forstå videnskabsmændenes følelser, er det vor opfattelse, at forskningen kan gå videre trods udleveringen, og at der herigennem kan skabes en god og saglig kontakt mellem videnskabsmænd fra Danmark og Island, ja, fra hele Norden. Der skabes hermed en frugtbar udveksling mellem de to universiteter. Det hele drejer sig altså efter dette kun om goodwill fra videnskabens side. Vi må lære at arbejde sammen med Island. I stedet for at rives og kives om afleveringen af dette arvestykke bør vi give af et glad sind. Så tvivler jeg heller ikke om, at islændingenes større norrøne sprog- og kulturforståelse i samvirke med danske forskeres og bibliotekarers saglige indsats og i samarbejde med arkivarer, restaureringsfolk og fotografer vil kunne skabe store resultater, men betingelsen må være, at vi sletter gamle nationale fordomme.

Med disse bemærkninger kan jeg anbefale flertallets indstilling om, at lovforslaget vedtages uændret, hvorved yderligere udskydelse af forslaget afskæres. Flertallet må afvise det af det ærede medlem hr. Diderichsen stillede ændringsforslag til § 2; hvorefter Flatøbogen og Codex regius af Eddadigtene skal udgå af udleveringen. Det må afvises ud fra den betragtning, at selve grundlaget for lovforslaget som helhed dermed ville være fjernet.

Ib Thyregod: En sag, der har vakt meget stor offentlig interesse, altså lovforslaget om de islandske håndskrifter, nærmer sig nu sin afslutning her i folketinget. Når dette lovforslag har vakt så stor opsigt, skyldes det jo dels karakteren af lovforslaget, udleveringen af en så betydelig gave til Island i form af håndskrifter, dels den fremgangsmåde, som blev anvendt i 1961, og som har givet anledning til protest.

Ved første behandling i efteråret af det foreliggende lovforslag redegjorde jeg som ordfører for mit parti for vor standpunkt dertil, idet jeg betonedede, at der inden for partiet var delte meninger om lovforslaget, således som det også kom til udtryk gennem en tale af det ærede medlem hr. Erik Eriksen. Jeg nævnte i denne ordførertale, at der var visse hensyn, som måtte tages — der var hensynet til den videnskabelige forskning, og der var hensynet til ejerne — men der var naturligvis også et hensyn til Island, og jeg sagde, at vi i og for sig var positivt indstillet over for at give en gave til Island; men det måtte erindres, at disse håndskrifter havde været anvendt hernede gennem et internationalt kendt videnskabeligt institut. Jeg udtrykte håbet om, at det under folketingsudvalgets arbejde ville lykkes at finde frem til en bred løsning om disse spørgsmål. Det er desværre ikke lykkedes under folketingsudvalgets arbejde at finde frem til en sådan løsning. Det skyldes, at man fra regeringens side har stillet sig på det standpunkt, at man ikke ville ændre det allermindste i lovforslaget.

Udvalget har naturligvis arbejdet, det har stillet spørgsmål og modtaget besvarelser, det har modtaget deputationer, og der har også været et enkelt møde med Den arnamagnæanske Kommission, men egentlige forhandlinger — og hermed tænker jeg